

III

(Přípravné akty)

EVROPSKÁ CENTRÁLNÍ BANKA

EVROPSKÁ CENTRÁLNÍ BANKA

STANOVISKO EVROPSKÉ CENTRÁLNÍ BANKY

ze dne 2. března 2012

k návrhu nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se zřizuje program výměny, pomoci a odborného vzdělávání za účelem ochrany eura proti padělání (program „Pericles 2020“)

(CON/2012/17)

(2012/C 137/02)

Úvod a právní základ

Evropská centrální banka (ECB) obdržela dne 26. ledna 2012 žádost Rady Evropské unie o stanovisko k návrhu nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se zřizuje program výměny, pomoci a odborného vzdělávání za účelem ochrany eura proti padělání (program „Pericles 2020“) ⁽¹⁾ (dále jen „navrhované nařízení“). Dne 6. února 2012 obdržela ECB druhou žádost o stanovisko k těmto návrhu od Evropského parlamentu.

Pravomoc ECB zaujmout stanovisko je založena na článku 133 a čl. 127 odst. 4 a čl. 282 odst. 5 Smlouvy o fungování Evropské unie. V souladu s čl. 17.5 první větou jednacího řádu Evropské centrální banky přijala toto stanovisko Rada guvernérů.

1. Obecné připomínky

1.1 Program Pericles představuje program výměny, pomoci a odborného vzdělávání za účelem ochrany eura proti padělání a souvisejícím podvodům. Navrhovaným nařízením bude nahrazen stávající právní základ programu Pericles, jehož doba platnosti uplyne na konci roku 2013 ⁽²⁾; program tak bude prodloužen do konce roku 2020. ECB znovu zdůrazňuje svůj názor, že program Pericles užitečným způsobem doplňuje činnosti, jež v oblasti boje proti padělání eura vykonává ECB, Europol a vnitrostátní orgány ⁽³⁾. Je přesvědčena, že program Pericles 2020 bude nadále přispívat k zachování důvěryhodnosti eurobankovek, a to i jejich druhé série.

⁽¹⁾ KOM(2011) 913 v konečném znění.

⁽²⁾ Program Pericles byl původně zaveden rozhodnutím Rady 2001/923/ES ze dne 17. prosince 2001 o akčním programu výměny, pomoci a odborného vzdělávání za účelem ochrany eura proti padělání (program Pericles) (Úř. věst. L 339, 21.12.2001, s. 50). Rozhodnutím Rady 2001/924/ES ze dne 17. prosince 2001, kterým se rozšiřuje působnost rozhodnutí o akčním programu výměny, pomoci a odborného vzdělávání za účelem ochrany eura proti padělání (program Pericles) na členské státy, které nepřijaly euro jako jednotnou měnu (Úř. věst. L 339, 21.12.2001, s. 55), byla působnost rozhodnutí 2001/923/ES rozšířena na členské státy mimo eurozónu. Následné změny rozhodnutí Rady 2001/923/ES působnost programu Pericles rozšířily a prodloužily dobu jeho trvání do 31. prosince 2013.

⁽³⁾ Viz odstavce 1 stanoviska ECB CON/2006/35 ze dne 5. července 2006 na žádost Rady Evropské unie ke dvěma navrhovaným rozhodnutím Rady o programu výměny, pomoci a odborného vzdělávání za účelem ochrany eura proti padělání (program Pericles) (Úř. věst. C 163, 14.7.2006, s. 7). Všechna stanoviska ECB jsou zveřejněna na internetových stránkách ECB <http://www.ecb.europa.eu>

1.2 ECB zdůrazňuje, že se na boji proti padělání eurobankovek aktivním způsobem podílí. Především vytváří pro eurobankovky takovou grafickou úpravu a vyvíjí takové vespělé technické prvky, jež jak široké veřejnosti, tak i odborníkům umožňují rozlišit pravé bankovky od padělků. Je běžné, že po několika letech v oběhu bývají bankovky nahrazovány bankovkami se zdokonalenými ochrannými prvky, aby se znesnadnilo jejich padělání. K tomuto preventivnímu opatření přistupuje i Eurosystem a v brzké době zahájí výrobu druhé série eurobankovek. ECB kromě toho analyzuje nové typy padělků ve svém středisku pro analýzu padělků a získané znalosti využívá k lepšímu informování orgánů činných v trestním řízení. Středisko pro analýzu padělků koordinuje šíření všech známých technických a statistických údajů o padělcích eura všem příslušným stranám.

2. Konkrétní připomínky

2.1 Čl. 4 druhý pododstavec navrhovaného nařízení stanoví metodu pro vyhodnocení toho, zda bylo specifického cíle programu Pericles 2020 dosaženo. V tomto směru však nejsou výsledky závislé pouze na účinných opatřeních uskutečněných v rámci programu Pericles 2020, ale také na řadě vnějších faktorů, mimo jiné na tom, kolik padělků se v oběhu nachází, zda mají finanční, technické, donucovací a soudní orgány k dispozici dostatek lidských, finančních a technických zdrojů a jakým způsobem jsou uskutečňovány jiné programy odborného vzdělávání, které jsou pro tyto orgány pořádány. Program by proto měl být vyhodnocován s ohledem na všechny aspekty, které mají na padělání eura a související podvody vliv. Z tohoto důvodu ECB doporučuje, aby do vyhodnocování programu Pericles 2020, které je stanoveno v čl. 12 odst. 3 a 4 navrhovaného nařízení, byly plně zapojeny ECB a Europol.

2.2 V rámci programu Pericles 2020 mohou návrhy předložené zúčastněnými členskými státy zahrnovat účastníky ze třetích zemí, je-li jejich účast pro ochranu eura důležitá. Přestože z hlediska boje proti padělání eura ve světě a souvisejícím podvodům má takovéto zapojení třetích zemí svůj význam, mělo by být smysluplné a přiměřené.

2.3 ECB si všímá, že čl. 8 odst. 2 písm. a) a c) a čl. 10 odst. 3 navrhovaného nařízení zmiňují využívání nástrojů k rozpoznání padělků a stanoví granty na nákup zařízení. ECB souhlasí s návrhem poskytovat granty na pořízení obecného laboratorního zařízení (jako jsou mikroskopy, IR detektory, posuvná měřítka, denzitometry, mikrometry, zařízení k měření vodivosti nebo magnetismu), jež pomáhá při vyšetřování a není specificky konstruováno nebo prodáváno jako zařízení k rozpoznávání padělků. ECB se domnívá, že jedinými spolehlivými přístroji a zařízeními k rozpoznávání padělků jsou ty, u kterých je na jejich internetových stránkách uvedeno, že obstály ve zkouškách provedených za použití sady aktuálních typů padělků a pravých bankovek s různým stupněm opotřebení. Tyto přístroje a zařízení jsou však určeny pro subjekty působící v odvětví zpracování hotovosti a obecně jsou mimo působnost specializovaných orgánů pro boj proti padělání měny, které mají být podle čl. 8 odst. 2 písm. c) navrhovaného nařízení cílovou skupinou tohoto opatření⁽¹⁾. Proto je ECB toho názoru, že není vhodné uvažovat o tom, aby byly z finančních prostředků programu Pericles 2020 financovány nákupy nástrojů k rozpoznání padělků nebo aby byly nástroje k rozpoznání padělků používány orgány specializovanými na boj proti padělání měny.

2.4 Bylo by užitečné, aby iniciativy, které mají být v rámci programu Pericles 2020 financovány, společně posuzovaly Komise, ECB a Europol⁽²⁾, neboť se tak zabrání duplicitním činnostem a překryvům mezi programem Pericles 2020 a jinými relevantními programy a činnostmi a zajistí se vytvoření společné strategie boje proti padělání eura a souvisejícím podvodům. Proto by se měly 7. bod odůvodnění

⁽¹⁾ Na základě posouzení dopadu (SEK(2011) 1615 v konečném znění) je navíc zřejmé, že se možnost financovat nákup zařízení týká nákupů za účelem ochrany eura proti padělání v případě příslušných vnitrostátních agentur (ve třetích zemích) činných v oblasti boje proti padělání měn, a to se zvláštním zaměřením na specializované agentury, které působí v rizikových třetích zemích a které mají jiné priority než bojovat proti padělání eura.

⁽²⁾ Viz odstavec 8 stanoviska ECB CON/2005/22 ze dne 21. června 2005 na žádost Rady Evropské unie ke dvěma navrhovaným rozhodnutím Rady o výměně, pomoci a odborném vzdělávání za účelem ochrany eura proti padělání (program Pericles) (Úř. věst. C 161, 1.7.2005, s. 11) a odstavec 2.2 stanoviska ECB CON/2006/35 ze dne 5. července 2006 na žádost Rady Evropské unie ke dvěma navrhovaným rozhodnutím Rady o programu výměny, pomoci a odborného vzdělávání za účelem ochrany eura proti padělání (program Pericles) (Úř. věst. C 163, 14.7.2006, s. 7).

a článek 11 navrhovaného nařízení pozměnit tak, aby bylo stanoveno, že: a) Komise má roční pracovní program včas konzultovat s hlavními dotčenými stranami a b) má za účelem jeho přijetí získat souhlas ECB a Europolu ⁽¹⁾. V této souvislosti by měl být ECB a Europolu poskytnut dostatečný čas k tomu, aby návrh ročního pracovního programu posoudily a vyjádřily se k němu ještě před jeho projednáním v příslušném poradním výboru.

- 2.5 ECB vítá čl. 12 odst. 1 navrhovaného nařízení, který vyžaduje, aby Komise program Pericles 2020 prováděla ve spolupráci s členskými státy prostřednictvím konzultací v různých fázích provádění programu a s přihlédnutím k příslušným opatřením přijatým ostatními zúčastněnými subjekty, zejména ECB a Eupolem. Zatímco čl. 12 odst. 1 navrhovaného nařízení zajišťuje dostatečnou úroveň spolupráce na úrovni Unie i soulad programu Pericles 2020 s jinými relevantními programy a činnostmi, ECB Komisi doporučuje, aby ještě předtím, než bude roční pracovní program konzultovat s ECB a Eupolem v rámci příslušného poradního výboru, poskytla dostatek času pro seznámení se s příslušnou dokumentací.
- 2.6 ECB doporučuje změnit v navrhovaném článku 12 odstavce 3 a 4 tak, aby umožnily zapojení ECB a Europolu do vyhodnocování účelnosti a efektivnosti programu Pericles 2020 a do posuzování toho, zda má být případně prodloužen, pozměněn nebo pozastaven.

Ve Frankfurtu nad Mohanem dne 2. března 2012.

Prezident ECB

Mario DRAGHI

⁽¹⁾ Viz odstavec 8 stanoviska CON/2005/22.

PŘÍLOHA

Pozměňovací návrhy

Text navrhovaný Komisí	Změny navrhované ECB (1)
------------------------	--------------------------

Změna č. 1

7. bod odůvodnění navrhovaného nařízení

<p>„(7) Mělo by být zajištěno, aby byl tento akční program Unie v souladu s jinými programy a činnostmi a aby je doplňoval. Komise by pro účely provádění tohoto programu měla v rámci příslušného poradního výboru stanoveného v nařízení (ES) č. 1338/2001 s ohledem na vyhodnocení potřeby ochrany eura uskutečnit veškeré potřebné konzultace s hlavními dotčenými stranami (zejména příslušnými vnitrostátními orgány určenými členskými státy, ECB a Europol), zejména pokud jde o výměny, pomoc a odborné vzdělávání.“</p>	<p>„(7) Mělo by být zajištěno, aby byl tento akční program Unie v souladu s jinými programy a činnostmi a aby je doplňoval. S přiměřeným předstihem před přijetím ročního pracovního programu by Komise by pro účely provádění tohoto programu měla v rámci příslušného poradního výboru stanoveného v nařízení (ES) č. 1338/2001 s ohledem na vyhodnocení potřeby ochrany eura uskutečnit veškeré potřebné konzultace s hlavními dotčenými stranami. (zejména příslušnými vnitrostátními orgány určenými členskými státy, ECB a Europol), zejména pokud jde o výměny, pomoc a odborné vzdělávání. Komise by pPro účely provádění tohoto programu by Komise měla v rámci příslušného poradního výboru stanoveného v nařízení (ES) č. 1338/2001 konzultovat s ohledem na vyhodnocení potřeby ochrany eura uskutečnit veškeré potřebné konzultace s hlavními dotčenými stranami (zejména příslušnými vnitrostátními orgány určenými členskými státy, a získat souhlas ECB a Europolu s ročním pracovním programem), zejména pokud jde o výměny, pomoc a odborné vzdělávání.“</p>
---	--

Odůvodnění

Společné posuzování iniciativ, které mají být z programu Pericles 2020 financovány, v rámci ročního pracovního programu bude užitečné pro Komisi, ECB i Europol. Pomohlo by vyhnout se duplicitním činnostem a překryvům mezi programem Pericles 2020 a jinými relevantními programy a činnostmi, jimž ECB, Europol a příslušné vnitrostátní orgány poskytují podporu. Navíc by tento přístup zajistil vytvoření společné strategie boje proti padělání eura a souvisejícím podvodům. Z těchto důvodů navrhuje ECB pozměnit 7. bod odůvodnění navrhovaného nařízení tak, aby bylo stanoveno, že: a) Komise má roční pracovní program včas konzultovat s hlavními dotčenými stranami a b) má za účelem jeho přijetí získat souhlas ECB a Europolu.

Změna č. 2

Článek 11 navrhovaného nařízení

<p>„Článek 11</p> <p>Roční pracovní program</p> <p>Za účelem provádění programu přijme Komise roční pracovní programy. Tyto programy stanoví sledované cíle, očekávané výsledky, způsob provádění a celkovou částku. Obsahují rovněž popis opatření, jež mají být financována, údaj o částce přidělené na každé opatření a orientační harmonogram provádění. [...]“</p>	<p>„Článek 11</p> <p>Roční pracovní program</p> <p>Za účelem provádění programu přijme Komise přijme roční pracovní programy, poté co jejich návrhy včas konzultuje s hlavními dotčenými stranami a co s nimi vyjádří souhlas ECB a Europol. Tyto Roční pracovní programy stanoví sledované cíle, očekávané výsledky, způsob provádění a celkovou částku. Obsahují rovněž popis opatření, jež mají být financována, údaj o částce přidělené na každé opatření a orientační harmonogram provádění. [...]“</p>
---	---

Odůvodnění

Společné posuzování iniciativ, které mají být z programu Pericles 2020 financovány, bude užitečné pro Komisi, ECB i Europol. Pomohlo by vyhnout se duplicitním činnostem a překryvům mezi programem Pericles 2020 a jinými relevantními programy a činnostmi, jimž ECB, Europol a příslušné vnitrostátní orgány poskytují podporu. Navíc by tento přístup zajistil vytvoření společné strategie boje proti padělání eura a souvisejícím podvodům. Z těchto důvodů navrhuje ECB pozměnit článek 11 navrhovaného nařízení tak, aby bylo stanoveno, že: a) Komise má roční pracovní program včas konzultovat s hlavními dotčenými stranami a b) má za účelem jeho přijetí získat souhlas ECB a Europolu.

Text navrhovaný Komisí	Změny navrhované ECB ⁽¹⁾
------------------------	-------------------------------------

Změna č. 3

Čl. 12 odst. 3 navrhovaného nařízení

„3. Komise provede vyhodnocení programu. Nejpozději do 31. prosince 2017 [...]“	„3. Komise provede vyhodnocení programu. Návrh hodnotící zprávy rozešle příslušným vnitrostátním orgánům určeným členskými státy a usiluje o souhlas ECB a Europolu s obsahem této hodnotící zprávy v rámci příslušného poradního výboru stanoveného v nařízení (ES) č. 1338/2001. Nejpozději do 31. prosince 2017 [...]“
---	--

Odůvodnění

V zájmu dosažení obecného i specifického cíle programu Pericles 2020 je třeba klást důraz na jeho efektivnost. Řádnou koordinaci tohoto programu se stávajícími programy Unie i členských států, stejně jako s projekty ECB a Europolu považuje ECB za zásadní. V této souvislosti je ECB toho názoru, že by hodnotící zpráva měla být konzultována se všemi hlavními stranami a jimi odsouhlasena v rámci příslušného poradního výboru stanoveného v nařízení (ES) č. 1338/2001. Za tímto účelem předkládá ECB výše uvedený pozměňovací návrh, který rovněž posiluje úlohu ECB a Europolu při vyhodnocování účelnosti a efektivnosti programu Pericles 2020 i při posuzování toho, zda má být případně prodloužen, pozměněn nebo pozastaven.

Změna č. 4

Čl. 12 odst. 4 navrhovaného nařízení

„4. Do 31. prosince 2021 Komise mimoto předloží Evropskému parlamentu a Radě zprávu o dosažení cílů programu.“	„4. Komise mimoto příslušným vnitrostátním orgánům určeným členskými státy rozešle návrh zprávy o dosažení cílů programu a usiluje o souhlas ECB a Europolu s obsahem této hodnotící zprávy v rámci příslušného poradního výboru stanoveného v nařízení (ES) č. 1338/2001. Zprávu o dosažení cílů programu mimoto předloží Komise Evropskému parlamentu a Radě do 31. prosince 2021. “
--	---

Odůvodnění

K úspěšnému uplatnění metody, jež má vyhodnotit dosažení specifických cílů programu Pericles 2020, je nezbytné široké spektrum odborných znalostí a informací. Tento závěr vyplývá z článku 4, v němž je vyjmenována celá řada indikátorů, jejichž prostřednictvím se bude dosažení těchto cílů měřit. V tomto směru však nejsou výsledky závislé pouze na účinných opatřeních uskutečněných v rámci programu Pericles 2020, ale také na řadě vnějších faktorů, mimo jiné na tom, kolik padělků se v oběhu nachází, zda mají finanční, technické, donucovací a soudní orgány k dispozici dostatek lidských, finančních a technických zdrojů a jakým způsobem jsou uskutečňovány jiné programy odborného vzdělávání, které jsou pro tyto orgány pořádány. Program Pericles 2020 by proto měl být vyhodnocován s ohledem na všechny aspekty, které mají na padělání eura a související podvody vliv. Do hodnocení toho, zda bylo cílů programu Pericles 2020 dosaženo, by z tohoto důvodu měly být plně zapojeny ECB, Europol i příslušné vnitrostátní orgány, neboť v této oblasti mají rozsáhlé odborné znalosti a informace. ECB a Europol by kromě toho měly závěrečnou hodnotící zprávu odsouhlasit.

(¹) Tučně je vyznačen text, který ECB navrhuje doplnit. Přeškrtnut je text, který ECB navrhuje vypustit.